

2022/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Sermaye Piyasası Mevzuatı

25 Ağustos 2022 Perşembe - 18.00 - 20.00 (2 Saat)

Uyarı! [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.

[2] Cevap kağıdı üzerine, "not talep eden ifadeler" veya "cevap dışında herhangi bir şey" yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranışın adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.

Sorular

Soru 1: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre Sermaye piyasası araçlarını konu alan teminat sözleşmelerinde borçlunun temerrüdü halinde teminattan alacağı karşılanması söz konusu olduğunda uyulması gereken usul ve esaslar nelerdir? **(25 Puan)**

Soru 2: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre Bağımsız Denetim Kuruluşlarının;

a) Sorumlulukları nelerdir? Açıklayınız. **(10 Puan)**

b) Yükümlülükleri nelerdir? Açıklayınız. **(10 Puan)**

Soru 3: Mali durumun bozulması hâlinde Sermaye Piyasası Kurulunca alınabilecek tedbirlere ilişkin 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda yer alan hükümleri açıklayınız. **(20 Puan)**

Soru 4: Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açıga Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ'e göre aracı kurumların müşterilerine açacakları kredi tutarına ilişkin belirlenen özel işlem sınırları nelerdir? Açıklayınız. **(20 Puan)**

Soru 5: Pay Tebliği'ne göre halka açık olmayan ortaklıkların paylarının ilk halka arzı öncesinde, halka arzda satışa aracılık eden yetkili kuruluşların ortaklığa karşı bulunacakları yüklenime ilişkin esaslar nelerdir? Açıklayınız. **(15 Puan)**

Handwritten signatures of examiners, including initials and names, are placed here.

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Cevap1 :

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanun'unun "Sermaye piyasası araçlarını konu alan teminat sözleşmeleri" başlıklı 47'inci maddesinin dördüncü fıkrasında borçlunun temerrüdü halinde teminattan alacağın karşılanması söz konusu olduğunda uyulması gereken usul ve esaslar aşağıdaki gibi hükmü altına alınmıştır.

"(4) Temerrüt hâlinde ya da kanun veya sözleşme hükümlerinde öngörülen sebeplerle, teminattan alacağın karşılanması söz konusu olduğunda; herhangi bir ihbar veya ihtarda bulunma, süre verme, adli veya idari merciden izin ya da onay alma, teminatın açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevrilmesi gibi herhangi bir ön şartı yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın;

a) Mülkiyetin teminat alana devredildiği sözleşmelerde; teminat alan, teminat konusu sermaye piyasası araçlarını, taraflar arasındaki sözleşmede aksının öngörülmemiş olması kaydıyla, bunlar borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda kote ise bu piyasalardaki değerlerinden aşağı olmamak üzere, satarak satım bedelinden alacağını karşılama veya bu araçların değerini borçlunun yükümlülüklerinden mahsup etme hakkına sahiptir.

b) Mülkiyetin teminat verende kaldığı teminat sözleşmelerinde; teminat alan, teminat konusu sermaye piyasası araçlarını, bunlar borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda kote ise bu piyasalardaki değerlerinden aşağı olmamak üzere, satarak satım bedelinden alacağını karşılama veya bu araçları mülkiyetine geçirerek değerini borçlunun yükümlülüklerinden mahsup etme hakkına sahiptir. Teminat alanın bu şekilde teminat konusu sermaye piyasası araçlarını mülkiyetine geçirebilmesi için taraflar arasındaki teminat sözleşmesinde, bu hakkın kullanılabilceğinin ve sermaye piyasası aracı borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda kote değil ise değerlemenin ne şekilde yapılacağını açıkça öngörülmüş olması gerekmektedir.

c) (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasında temerrüt hâlinde doğan hakların kullanılmasında, borsaya veya teşkilatlanmış diğer piyasalara kote olan teminat konusu sermaye piyasası araçları bakımından vade tarihindeki en yüksek değeri esas alınır. Teminat alanın haklarını kullanması ile alacağının karşısıldıkten sonra arta kalan değer teminat verene iade edilir."

1/2

Cevap 2:

a) 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanun'unun 63üncü maddesinde Bağımsız Denetim Kuruluşlarının sorumlulukları aşağıda yer aldığı gibi hükmü altına alınmıştır.

"Sorumluluk

MADDE 63 – (1) Bağımsız denetim kuruluşları, görevlerinin sınırlı olmak üzere, denetledikleri finansal tablo ve raporların mevzuata uygun olarak denetlenmemesi nedeniyle doğabilecek zararlardan raporu imzalayanlarla birlikte sorumludur. Bağımsız denetim kuruluşları ile derecelendirme ve değerlendirme kuruluşları, faaliyetleri neticesinde düzenledikleri raporlarda yer alan yanlış, yaniltıcı ve eksik bilgiler dolayısıyla neden oldukları zararlardan sorumludurlar.

b) 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanun'unun 64 üncü maddesinde Bağımsız Denetim Kuruluşlarının yükümlülükleri aşağıda yer aldığı gibi hükmü altına alınmıştır.

Yükümlülük

MADDE 64 – (1) Bir yatırım kuruluşunda veya kolektif yatırım kuruluşunda finansal tablo denetimi ya da bu Kanun ve ilgili düzenlemeler çerçevesinde belirlenen başka bir görevi ifa eden bağımsız denetim kuruluşları ve bağımsız denetçiler, bu şirkette veya bunlarla sermaye ve yönetim açısından ilişkili olan kuruluşlardan biri nezdinde görevlerini yerine getirirken bilgi sahibi olduğu şirketle ilgili olarak;

a) Bu Kanun ve ilgili mevzuattaki yetkilendirme ve faaliyet şartlarına ilişkin hükümleri ihlal eden,

b) Şirketin faaliyetlerinin sürekli ve düzenli bir şekilde yürütülmemesini engelleyebilecek,

c) Olumsuz görüş veya görüş bildirmekten kaçınma gerektiren, her türlü durumu Kurula derhâl bildirmekle yükümlüdür.

(2) Bağımsız denetim kuruluşlarında bu madde kapsamında Kurula yapılan bildirimler, bilginin açıklanmasına ilişkin bir kanun ya da sözleşme hüküminin ihlali anlamına gelmediği gibi, bildirim yapan kişiler bakımından hukuki ve cezai sorumluluk da doğurmaz.”

Cevap 3:

Mali durumun bozulması hâlinde Sermaye Piyasası Kurulunca alınabilecek tedbirlere ilişkin hükümlere 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanun'unun 97 nci maddesinde yer verilmiştir. Buna göre; “Mali durumun bozulması hâlinde uygulanacak tedbirler

MADDE 97 – (1) Kurul, sermaye piyasası kurumlarının sermaye yeterliliği yükümlülüklerini sağlayamadığı, sermaye piyasası faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve finansal araç teslim yükümlülüklerini yerine getiremediği veya kısa sürede yerine getiremeyeceği ya da bunlardan bağımsız olarak mali yapılarının ciddi surette zayıflamakta olduğu ya da mali durumunun taahhütlerini karşılayamayacak kadar zayıflaşmış olduğunun tespiti hâlinde, üç ayı geçmemek üzere verilecek uygun süre içinde mali yapılarının güçlendirilmesini istemeye ya da herhangi bir süre vermekszin doğrudan bu kurumların faaliyetlerini geçici olarak durdurmaya; tamamen veya belirli sermaye piyasası faaliyetleri itibarıyla yetkilerini kaldırırmaya; yatırımcıları tazmin kararı vermeye; sorumluluğu tespit edilen yöneticilerin ve çalışanların sahip oldukları lisansları geçici veya sürekli olarak iptal etmeye, imza yetkilerini sınırlandırmaya veya kaldırırmaya ve gerektiğinde yönetim kurulunun üyelerini görevden almaya ve yapılacak ilk genel kurul toplantısına kadar yerlerine yenilerini atamaya; bu kurumların tedrici tasfiyelerine karar vermeye ve tasfiyenin bitmesini takiben gerektiğinde veya tedrici tasfiyeye gitmeksizin doğrudan iflaslarını istemeye veya gerekli gördüğü diğer tedbirleri almaya yetkilidir.

(2) Yetkileri sürekli olarak kaldırılan sermaye piyasası kurumlarının malvarlıklarını, yetkinin kaldırılmasına ilişkin Kurul kararının alındığı tarihten itibaren tedrici tasfiye işlemlerinin tamamlandığı ilan edilinceye; tedrici tasfiyeyi takiben veya doğrudan iflas talebinde bulunulması hâlinde, iflas talebinin mahkemece esastan karara bağlanması kadar, Kurul ve tedrici tasfiye çerçevesinde YTM tarafından yapılacak işlemler hariç, devredilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, tedbir konulamaz, haczedilemez. Bunlar hakkında yapılmış olan tüm hacizler ve uygulanmış tüm ihtiyacı tedbirler düşer ve tüm icra ve iflas takipleri kendiliğinden durur, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlevsizdir. İflas kararı alınması hâlinde, YTM'nin yapmış olduğu ödemelerden doğan alacakları Devletin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere, imtiyazlı alacak olarak öncelikle tahsil olunur. Bu alacaklar masanın nakit durumuna göre 2004 sayılı Kanunun 232 nci maddesinde gösterilen sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin ödenir.

Hakkında 5411 sayılı Kanun hükümleri uygulanan banka ve kuruluşlar ile haklarında 5411 sayılı Kanun hükümleri uygulanan gerçek ve tüzel kişiler yönünden YTM'nin alacakları, Tasarruf Mevduatu Sigorta Fonunun alacaklarından sonra gelir.

(3) Birinci fikra uyarınca faaliyetleri geçici olarak durdurulan sermaye piyasası kurumlarının malvarlıklarını da geçici durdurma kararı verildiği tarihten tekrar faaliyete geçme izni verildiği tarihe kadar, Kurul tarafından yapılacak işlemler hariç, devredilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, tedbir konulamaz, haczedilemez, bu kurumlar hakkında yapılmış olan tüm hacizler ve uygulanmış tüm ihtiyacı tedbirler ve tüm icra ve iflas takipleri kendiliğinden durur. Bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlevsizdir. Kurul tarafından faaliyetlerinin devamına karar verilen sermaye piyasası kurumları hakkında, faaliyetlerin durdurulması öncesinde mevcut olup, bu fikranın birinci cümlesi kapsamında duran tüm işlemlere kaldıkları yerden devam olunur.

(4) Bu Kanun uyarınca faaliyetleri Kurulca veya kendi talepleri doğrultusunda geçici olarak durdurulan sermaye piyasası kurumlarının geçici kapalılık süresi iki yılı geçmez.

(5) Sermaye piyasası mevzuatına aykırılığın giderilmesi veya sermaye piyasası faaliyetinin yürütülmesine yönelik tedbirler hariç olmak üzere, bankalar hakkında birinci fikrada belirlenen tedbirlerin uygulanmasına Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunca karar verilir. Söz konusu tedbirlerin, 5411 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca yönetim veya denetimi Tasarruf Mevduati Sigorta Fonuna devredilen bankalar hakkında uygulanmasına ise Tasarruf Mevduati Sigorta Fonu tarafından karar verilir.”

Cevap 4:

Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açıga Satış Ve Ödünç Alma Ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ'in 8 inci maddesinde aracı kurumların müşterilerine açacakları kredi tutarları için belirlenen özel işlem sınırlarına ilişkin düzenlemelere aşağıdaki gibi yer verilmiştir.

“Özel işlem sınırı

Madde 8 — Aracı kurumların bir müşteriye açacakları kredi tutarı, 7 nci madde çerçevesinde hesaplanan ortalama özsermeye tutarının %10 (yüzde on) ’unu aşamaz.

Sürdürüme teminatının kredili işlem süresince % 50 oranında ve üzerinde uygulanması kaydı ile aracı kurumların bir müşteriye açabilecekleri kredi tutarı iki katına kadar artırılabilir. Ancak bu hükmü Kurulun aracı kurumların sermayelerine ve sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelerinde yer alan sermayenin güçlendirilmesine ilişkin özel hükümlerden yararlanan aracı kurumlar için uygulanmaz. Bu oranın hesaplanması;

- a) Bir gerçek kişi ile eş ve velayeti altındaki çocuklarına, bunların sınırsız sorumlulukla katıldıkları veya yönetim kurulu başkanı, üyesi, genel müdüri ya da genel müdür yardımcıları ortaklıklara,
- b) Bu kişilerin veya bir tüzel kişinin sermayelerinin doğrudan veya dolaylı olarak %25 veya daha fazlasına iştirak ettikleri ortaklıklara,

c) İstihdam ilişkisi, akdi ilişki ya da sair nedenlerle menkul kıymet alım satım işlemlerinde birlikte hareket edenlere, verilecek kredi toplamı, bir müşteriye açılmış kredi sayılır.

Aracı kurumun tüm müşteri hesaplarındaki kredili işleme konu hisse senetlerinin toplam değerinin bir şirket tarafından ihraç edilen kısmını, aracı kurumun Tebliğin 7 nci maddesi çerçevesinde hesaplanan ortalama özsermeye tutarının %50 sini aşamaz.”

3/2

Cevap 5:

Pay Tebliği' nin 5 inci maddesinin yedinci fıkrasında halka açık olmayan ortaklıkların paylarının ilk halka arzı öncesinde, halka arzda satışa aracılık eden yetkili kuruluşların ortaklığa karşı bulunacakları yüklenime ilişkin düzenlemelere aşağıdaki gibi yer verilmiştir.

“(7) Payları ilk defa halka arz edilecek ortaklığın, ek satış hariç halka arz edilecek paylarının halka arz fiyatı baz alınarak hesaplanacak piyasa değerinin;

- a) Yirmi milyon TL'nin altında olması durumunda satılamayan payların tamamı için,
- b) Yirmi milyon TL ile kırk milyon TL arasında olması durumunda ise, satılamayan payların yirmi milyona kadar olan kısmının tamamı, aşan kısmının ise yarısı için halka arzda satışa aracılık eden yetkili kuruluşların halka arz fiyatı üzerinden bu payları satın alacağına ilişkin olarak ortaklığa karşı yüklenimde bulunması ve izahnamenin Kurulca onaylanmasıından önce yüklenim sözleşmesinin Kurula gönderilmesi zorunludur. Halka arz edilecek payların piyasa değerinin kırk milyon TL 'nin üzerinde olması durumunda yüklenimde bulunma zorunluluğu yoktur. Payları GİP'te işlem görecek ortaklıklarda bu yükümlülük piyasa danışmanı tarafından da yerine getirilebilir. Bu fikrada yer alan tutarlar, fiyat aralığı ile talep toplanması halinde taban fiyat esas alınarak hesaplanır.”